

РЕШЕНИЕ

№ 148

гр. Пазарджик, 05.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК в публично заседание на двадесет и четвърти ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Венцислав Г. Петров

при участието на секретаря Ана Здр. Ненчева
като разгледа докладваното от Венцислав Г. Петров Търговско дело № 20225200900184 по описа за 2022 година

Производството е образувано по предявени субективно съединени иски от З. Д. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „О.“ № 31, и Р. Г. И., ЕГН *****, от гр. С., ж. к. „Л.“, ***, първата лично и като правопреемник по чл. 227 от ГПК заедно с втората ищца на починалата в хода на процеса З. Т. П., ЕГН *****, всички чрез адв. Т. Я. от САК, със съдебен адрес: гр. С., ул. „С.“ № ***, ап. дясно, срещу „ЗАД Армеец“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н С., ул. „С.К.“ № 2, за заплащане на обезщетение от **70 000 лева** за претърпените неимуществени вреди от смъртта на сестрата на първата ищца Д. Д. И., настъпила в резултат на ПТП от 01.06.2019 г. по вина на водача на л. а. ***, рег. № *** М. Б. М., чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника, ведно със законната лихва, считано от 26.04.2022 г. до окончателното плащане, както и обезщетение от **150 000 лева** за претърпените неимуществени вреди от смъртта на дъщерята на починалата ищца З. П., настъпила в резултат на същото ПТП по вина на същия водач, ведно със законната лихва, считано от 27.05.2022 г. до окончателното плащане, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ. Претендира са адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Задв. Сочат се банкови сметки, на основание чл. 127, ал. 4 от ГПК - за Р. И. ИВАН ***** при „ПИБ“ АД, респ. за З. Г. ИВАН ***** при „Общинска банка“ АД.

Исковете се основават на следните **фактически твърдения**:

На 01.06.2019 г. около 17:05 ч. в района на с. И., община Р., на път I-6 км 54+548 на кръстовище с път III-623, е реализирано ПТП между л. а. *** с

рег. № ***, собственост на „П.А.“ ЕООД и управляван от М. Б. М. и л. а. *** с рег. № *** управляван от Д. Д. И., ЕГН *****, в резултат на което е причинена смъртта ѝ. С влязла в сила присъда от 25.06.2021 г. по НОХД № 61/2020 г. на ОС - П. М. М. бил признат за виновен в това, че е реализирал посоченото ПТП, при което на мястото на произшествието е настъпила смъртта на Д. И.. Подробно се описва механизмът на инцидента. Твърди се, че гражданската отговорност на водача на л. а. А. е застрахована при ответното дружество. На 01.04.2022 г. ишците са подали претенция до ответното дружество за заплащане на обезщетения за претърпените неимуществени вреди от смъртта на Д. И. - дъщеря на З. П. и сестра на З. Г.. Подробно се описват негативните преживявания на първоначалните ищци, настъпили в резултат от смъртта на техния близък родственик. Моли се за уважаване на исквете.

В срока по чл. 367, ал. 1 от ГПК ответникът „ЗАД Армеец“ АД, чрез юрисконсулт В. А. е подал отговор на исковата молба. Оспорва исквете и всички твърдения на ишците с изключение на твърдението за налична застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на сочения за делинквент при ответното дружество. Отрича се ишците да са търпели описаните неимуществени вреди. Оспорва се материалноправната легитимация на ищцата-сестра на пострадалата, като се черпят съображения от ТР № 1/2016 г. на ОСНГТК на ВКС, че не е налице изключителност (емоционалният център се измества от отношенията в семейството към отношенията със съпруга и децата), респ. търпените болки и страдания не надхвърлят по интензитет и времетраене нормално присъщите за тази родствена връзка. Прави се възражение за съпричиняване от пострадалата на вредоносния резултат, тъй като противоправно е отнела предимството на л. а. А. и неспиране на знак „Стоп“, евентуално с много бавна скорост е навлязла в кръстовището и това е основна предпоставка за настъпване на ПТП-то; сочи се нарушение на чл. 50, ал. 1 от ЗДвП, съгласно който е следвало да пропусне движещото се по път с предимство МПС; не е поставила обезопасителен колан, което ако беше направено, щеше да възпрепятства причиняването на уврежданията. Оспорва се, че претендираният от Г. размер на обезщетението не е съобразен с § 96, ал. 1 вр. ал. 4 от ПЗР на ЗИДКЗ, определящ обезщетение до 5 000 лева. Неоснователността на главния иск води до неоснователност и на акцесорния за лихва. В условие на евентуалност се навежда довод за недължимост на законната лихва за периода от 13.03.2020 г. до 08.04.2020 г. на основание чл. 6 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение. Оспорва се претенцията за адвокатско възнаграждение като неоснователна. Моли се за отхвърляне на исквете, евентуално присъждане на по-ниско от поисканото обезщетение с оглед

съпричиняване на вредоносния резултат, респ. с оглед критерия за справедливост. Претендират се разноски.

В срока по чл. 372 от ГПК е постъпила допълнителна искова молба. Оспорват се доводите на ответника. Сочи се, че с оглед влязлата в сила присъда безспорно е установена вината на М., чиято е изцяло отговорността за настъпилата смърт на Д. И. - чл. 300 ГПК. Аргументира се, че възраженията са изцяло неоснователни, видно и от мотивите на присъдата. Оспорва се приложението на § 96 от ПЗР на ЗИДКЗ на основание чл. 633 от ГПК с оглед създадената съдебна практика на СЕС (цитира решения). Оспорва и останалите доводи в отговора.

В срока по чл. 373 от ГПК е постъпил допълнителен отговор на ДИМ. Поддържа се становището, изложено в отговора на ИМ.

По допустимостта на производството:

С исковата молба процесуалната легитимация на страните съответства на твърденията на ищите за претърпени вреди от деликт и застрахована гражданска отговорност на делинквент при ответното застрахователно дружество.

В хода на исковото производство – на 11.06.2023 г. ищцата З. П. е починала, като с протоколно определение от 23.06.2023 г. съдът е приел, че процесуалното правоприемство настъпва по силата на закона, а не по волята на съда или на правоприемниците и когато юридическото събитие настъпи по време на висящността на процеса, съгласно чл. 227 от ГПК, починалата страна се замества от нейните правоприемници. Счел е също така, че наследниците на ищец, който е предявил иск като неимууществено увреден могат да продължат производството по присъждането на сумите за обезщетение съобразно разпоредбите на чл. 227 от ГПК, защото осъществяват материализираните вече претенции на наследодателя, които създават имуществен ефект от неимууществените вреди – арг. от Решение № 2732 от 20.XII.1975 г. на ВС по гр. д. № 1487/75 г., I г. о.

Съдът намира, че съобразно правилото на чл. 10, ал. 1 от ЗН именно посочените лица – дъщеря и внучка следва да бъдат конституирани като наследници по закон на починалата по право на заместване, в което преживелят съпруг на Д. Д. И. не участва. Материализираните претенции на наследодателя З. П. за получаване на обезщетение се разпределят между З. Г. и Р. И. съобразно наследствените им дялове, т. е. по равно, съобразно правилото на чл. 10, ал. 1 вр. чл. 5, ал. 1 от ЗН.

Сезиран е родовокомпетентният съд – чл. 104, т. 4 от ГПК.

Съдът счита, че в случая претенцията на първоначалните ищци за присъждане на законната лихва за забава представлява материалноправна

последница от евентуалното уважаване на иска за обезщетение и не се предявява като самостоятелен иск по чл. 86 от ЗЗД, поради което ишците не са длъжни да сочат размер на търсената лихва.

Съдът приема, че надлежно е упражнено правото на иск, доколкото ишците са провели описаната в чл. 498, ал. 1 и ал. 3 от КЗ процедура за разглеждане на претенцията пред застрахователя, като са го сезирали с искане за заплащане на обезщетение досежно процесния инцидент на 01.04.2022 г., като застрахователят е отказал изплащане на обезщетение.

Съдът приема от **фактическа страна** следното:

На основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и 4 от ГПК е прието за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че между ответника и М. Б. М. към датата на инцидента е налице сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, както и че ишците са провели описаната в чл. 498, ал. 1 и ал. 3 КЗ процедура за разглеждане на претенцията пред застрахователя, като са го сезирали с искане за заплащане на обезщетение досежно процесното ПТП на 01.04.2022 г., като застрахователят е отказал изплащане на обезщетение.

Не се спори, а и от приетите писмени доказателства се установява, че ишцата З. П. е починала на 11.06.2023 г. (препис от акт за смърт – л. 264), респ. видно от удостоверение за наследници починалата е оставила за наследници по закон дъщеря си З. Г. и внучка си Р. И., последната дъщеря на починалата при инцидента.

По делото е приложен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица рег. № 10 от 01.06.2019 г. на РУП - гр. Р. към ОД на МВР - П. , съставен при посетеното на място ПТП, както и материали от НОХД № 61/2020 г. на ОС – П., ведно с CD диск.

Видно от приета по делото Присъда по НОХД № 61/2020 г. на ОС – П., влязла в сила на 13.07.2021 г., М. Б. М. е признат за виновен в това, че на 01.06.2019 г. в с. И., община Р., на кръстовището между път I-6 и път III-623, при управление на л. а. ***, рег. № ***, нарушил правилата за движение по пътищата – чл. 21, ал. 1 от ЗДвП – при избиране на скоростта на движение превишил пределно допустимата скорост от 50 км/ч за ППС, кат. „В“, в населено място, като се движел със скорост от 87 км/ч и чл. 20, ал. 2, изр. 2 от ЗДвП /водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението/ - не намалил скоростта и не спрял при възникнала опасност за движението, и по непредпазливост причинил смъртта на Д. Д. И., както и средни телесни повреди на друго лице – престъпление по чл. 343, ал. 4 вр. ал. 3, б. „б“ вр. ал. 1 вр. чл. 342, ал. 1 от НК вр. чл. 55, ал. 1 от НК, като същият е *оправдан* по обвинението да е

нарушил разпоредбата на чл. 6, т. 1 от ЗДвП – да е предприел изпреварване на лек автомобил при наличие на пътен знак, забраняващ изпреварването на МПС с изключение на мотопеди и мотоциклети без кош.

От събраните по делото гласни доказателства се установява следното:

Свидетелят М. Б. М. излага, че той е управлявал процесния л. а. *** в деня на инцидента. Пътувал за гр. К. от гр. С.. Произшествието настъпило на кръстовището на с. И.. Излага, че приближавайки към кръстовището забелязал една кола, която давала признаци, че ще спре. Доколкото същата излизала от път без предимство, със знак „Стоп“, а и намалила скоростта, свидетелят предположил, че тя ще спре. Погледнал наляво, за да види има ли други коли, опасности и т. н. и в този момент с периферното си зрение видял, че нещо изкача пред автомобила му. Опитал се да завие наляво, за да избегне опасността отдясно, но не успял и двата автомобила се ударили. Твърди, че указателната табела за населеното място била на около 2 км преди кръстовището. Признава, че преди кръстовището се е движел с по-висока скорост от разрешената – около 86 км/ч, „според експертизата“ в наказателното дело. Не е видял дали другият автомобил е спрял на знака „Стоп“. Обяснява, че когато се забележи такъв автомобил, който идва от път без предимство и дава знаци, че ще спре преди да пресече главен път, водачът принципно спира да се съсредоточава върху него, а започва да гледа за други коли и опасности. Обяснява, че след удара отишъл при другия автомобил и видял, че пострадалата била с поставен предпазен колан. Съпругът ѝ, който се возел до нея, бил без поставен колан. Уточнява, че преди кръстовището пътя се състои от две ленти за срещуположно движение. Поддържа, че преди удара управлението от него автомобил се е движел в лентата за направо, т. е. по дясната лента и едва при опита си да избегне удара се отклонил наляво и навлязъл в средната лента, която е за завой наляво. Твърди, че не се е движел по средната лента преди това.

Свидетелят П. И. Г. сочи, че е бивш съпруг на ищцата З. Г.. Излага, че в деня на инцидента са били на сватбено тържество, като след преминаване на църковната част тръгнали за гр. П., където щели да празнуват в ресторант. По време на пътя получили обаждане от непознат човек, който ги уведомил, че е настъпила тежка катастрофа, помогнал за изваждането на детето от ударения автомобил, управляван от Д. И., като им заявил, че детето (втората ищца Р.) искало да види леля си и не желало да се качи в линейката без нея. До пристигането си на мястото на инцидента все още не знаели какво е станало. При вида на гледката З. изпаднала в шок, но трябвало да се ангажира с детето, като отпътували за П. с линейка. З. поела отговорността да съобщи на племенницата си за смъртта на майка ѝ в момент, когато се стабилизира. В крайна сметка решили това да бъде направено от психолог. Първите няколко

дни след инцидента за З. били силно емоционални, „сриващи“ от психическа гледна точка, тъй като тя е трябвало да опази детето от информацията за родителите му, а наред с това да решава и другите въпроси – къде да бъде погребана сестра ѝ понеже мъжът ѝ Г. също бил в тежко състояние в болница, как да съобщи на майка им – З. П.. След като съобщили на майката, последната припаднала няколко пъти. Доколкото състоянието ѝ се влошило, З. решила майка ѝ да не присъства на погребението. И двете били на успокоителни. В крайна сметка завели З. на погребението, защото приели, че не е редно да не присъства. Оттам нататък емоционалният срив при З. бил прогресиращ, защото след като всички били уведомени, тя започнала да преживява всичко наново. Отчуждила се, спряла да комуникира с хората, получавала паник атаки. Всичко това довело до отчуждение и раздяла със съпруга ѝ. Излага, че двете сестри били много близки, познава ги от 1991 г. Д. започнала висшето си образование в гр. П., но когато сестра ѝ З. се записала в Благоевград също да учи висше образование, тя напуснала П.ския университет и се прехвърлила при нея в Благоевград. Само за да бъдат заедно. Семейството било много задружно. Постоянно са си гостували. В П. живеели близо до родителите им. Кавги при тях не е имало. При всяка възможност, дори и събота и неделя, Д. се прибирала от С., за да се види с родителите си в П.. И обратно – и те са им гостували в С. за няколко дни. Един месец след смъртта на Д. починал и баща ѝ – от инсулт. Свидетелят отдава това на силните емоции от инцидента. Твърди, че и З. тежко преживяла събитията. Постоянно била на гробището. З. също ходела много често, тъй като доста време след инцидента не е ходила на работа.

Свидетелят Н. Г. С. дава показания, че е бил очевидец на процесното ПТП. Излага, че се е движел с л. а. А. АЗ в посока гр. К. със скорост около 80 км/ч. С приближаване на кръстовището видял кола, която спирала, тръгвала, изобщо държала се много неадекватно. Понеже я възприел като опасност, тъй като може да му отнеме предимството, решил да намали скоростта. Колата наистина не спряла и потелила леко, пресичайки главния път. В същото време забелязал, че един джип го изпреварил отляво, навлизайки в платното за завиващи наляво, при което се опитал да заобиколи и пресичащата кола, но не успял. Забелязал джипа преди да чуе удара.

Показанията на свидетеля Л. А. Х. са категорични, че пострадалата Д. И. е била с поставен предпазен колан по време на инцидента.

От заключението на вещите лица д-р П. М. и инж. В. Ф. по допуснатата комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза, неоспорено от страните, прието от съда за пълно, обосновано и компетентно изготвено, се установява следното:

На 01.06.2019 г. около 17:00 ч. в с. И., община Р., на главен път I-6, на

кръстовището с път III-623, е реализирано ПТП между л. а. ***, рег. № ***, управляван от М. Б. М. и л. а. ***, рег. № *** управляван от Д. Д. И., в резултат на което е причинена смъртта на последната.

Механизмът на ПТП е следният:

На пътното платно на път I-6 в с. И. в посока от гр. Р. за гр. К. при добра видимост, на дневна светлина и суха асфалтова настилка, на прав участък, се движел л. а. ***, управляван от М. М. със скорост от около 87 км/ч. По същото време по пътното платно на път III-623 в с. И., в посока от с. Дебели лаг към път I-6 се движел л. а. ***, управляван от Д. И., като на кръстовището с път I-6, Д. И. предприема завой наляво в посока гр. Р.. Преди предприемане на маневрата, в зоната на наличния знак Б2 „Спри! Пропусни движещите се с предимство“ и стоп-линия, И. намалила скоростта, като преминала нивото на ограничителната линия на дясната лента на главния път със скорост около 4 км/ч. От тази позиция и без пълно спиране е предприела ускоряване на автомобила и навлизане в кръстовището, като достигнала 19 км/ч. В момента на пресичане на стоп-линията от л. а. Х., автомобилът *** се движел по главния път в дясната лента по посоката си и е бил на дистанция от около 84 метра от мястото на удара. Към момента на достигане на л. а. Х. на нивото на разделителния остров (вж. скица л. 318 от делото), л. а. А. е бил на около 69 метра от мястото на удара. Когато автомобилът *** е бил на около 60 метра от мястото на удара, водачът му го отклонява наляво, като към момента на предприетото ускорително движение на л. а. ***, което започва на нивото на дясната ограничителна линия на пътното платно, л. а. *** е бил на разстояние от около 50 м от мястото на удара. На 42-я метър от мястото на удара л. а. *** бил вече разположен върху средната лента, предназначена за завиващи наляво в кръстовището. Според вещото лице Ф., водачът М. не е възприел своевременно извършващия маневра завой наляво л. а. Х. и при пресичане на коридорите на движение на двете МПС последвал удар в средата на кръстовището, с предната част на л. а. А. и странично в областта на ляв преден калник и предна лява врата на л. а. Х..

В процесния район, път I-6 е предназначен за двупосочно движение. В посока към гр. К. (посоката на движение на л. а. ***) платното за движение е съставено от две пътни ленти, всяка с ширина по 4.50 м, а в зоната на кръстовището преминават в три – дясна занапред, средна предназначена за завиващи наляво и лява за насрещно движещите се. Инцидентът е настъпил в светлата част на денонощието, при слънчево и сухо време, с отлична видимост и липса на данни за ограничаване видимостта на водачите на процесните МПС.

На главен път I-6 са налични следните знаци: В24 „Забранено изпреварването“ (на 150 метра преди кръстовището), указателна табела Д11

за начало на населеното място с. И. (на 110 метра преди кръстовището) и знак БЗ „Път с предимство“ (на 90 метра преди кръстовището).

Разрешената максимална скорост за движение в този участък е за населено място – до 50 км/ч.

На път III-623 от с. Дебели лаг към път I-6 (посоката на движение на л. а. ***) на 100 метра преди началото на платното за движение на главния път е монтиран знак Б1 „Пропусни движещите се с предимство“, а преди началото на стоп-линията е поставен знак Б2 „Спри! Пропусни движещите се с предимство“. Лентата за движение към път I-6 е определена от разделителен остров.

Мястото на удара е в зоната на мисленото продължение на средната лента за завиване наляво, възприемано от посоката на л. а. ***. В момента на удара л. а. А. е с предна част, леко насочена към насрещната пътна лента, а л. а. *** – почти напречно на платното за движение, леко насочен срещу посоката на л. а. А..

Скоростта на л. а. *** преди и в момента на удара (няма установени спирачни следи или данни за използвани спирачни системи) е около 87 км/ч. Скоростта на л. а. ***, при отчитане, че това е максимално достигнатата скорост с оглед ускорителното движение за преминаване през кръстовището, е около 19 км/ч.

Понятието „опасна зона“ се дефинира, като пълния спирачен път, който изминава автомобилът от момента на възприемане на опасността и реагиране на водача до окончателното му спиране. Нарича се „опасна зона“, защото ако водачът не реагира преди тази опасна зона, закъснее и влезе в нея, в този участък, тогава при всички случаи ПТП настъпва.

Опасната зона за спиране на л. а. *** при установената в случая скорост от 87 км/ч е около 69 метра (68.7 м), а при скорост от 50 км/ч се определя на около 30 метра.

Установява се, че в момента когато л. а. *** пресича стоп-линията, л. а. *** се е намирал разположен върху дясната лента по посока на движението си, на около 84 метра от мястото на удара, поради което и с оглед определената опасна зона от около 69 метра, към този момент автомобилът Х. не попада в опасната зона за спиране на л. а. ***, т. е. водачът на последния е имал техническата възможност да предотврати ПТП чрез спиране. Това е относимо в още по-голяма степен, ако л. а. А. се е движел с нормативно разрешената максимална скорост от 50 км/ч или с по-ниска.

Вещото лице е възприел, че автомобилът *** се е движел в колона, като втори автомобил, след л. а. А. АЗ, управляван от свидетеля Н. С., като в един момент, по данни на свидетеля С. и други данни от досъдебното

производство, *** го изпреварва, навлизайки в лентата, предназначена за завиващи наляво. Тези констатации ще бъдат подробно обсъдени в произнасянето на съда по съществото на спора.

Към момента на пресичане на л. а. Х. на линията на разделителния остров, л. а. А. е бил на около 69 метра от мястото на удара, респ. при опасна зона за спиране от 68.7 метра, това означава, че в този момент водачът на автомобила А. е имал техническата възможност да предотврати удара, като предприеме спиране или намаляване на скоростта, но при условие, че не напуска своята дясна пътна лента за движение, в който случай ще пропусне л. а. Х. пред себе си. В още по-голяма степен това важи, ако л. а. А. се е движел със скорост от 50 км/ч. В случая обаче, водачът на *** е отклонил наляво автомобила, променяйки направлението му на движение, респ. ако беше останал в неговата си дясна пътна лента, експертът прави извод, че удар не би настъпил.

Същевременно, към момента на предприетото ускорително движение на л. а. ***, което започва на нивото на дясната ограничителна линия на пътното платно, л. а. *** е бил на разстояние от около 50.1 метра от мястото на удара, като при опасна зона за спиране около 69 метра за л. а. А., при движение в лентата за наляво, ударът е бил неизбежен, тъй като в този случай л. а. Х. попада в опасната зона за спиране. В този случай водачът на *** би имал техническата възможност да предотврати ПТП, но само ако не напуска своята дясна пътна лента. В тази хипотеза, при условие, че л. а. А. се е движел с допустимата скорост от 50 км/ч, при опасна зона за спиране от 30 метра, водачът му е имал възможност да предотврати ПТП, тъй като л. а. Х. не попада в опасната му зона за спиране.

Според заключението на автоексперта, водачът Д. И. също е имала техническата възможност да предотврати ПТП в конкретната пътна ситуация. Технически правилно е било тя първо да спре автомобила на стоп-линията след наличния знак Б2 „Спри! Пропусни движещите се с предимство“, а след това да спре и на дясната граница на платното за движение. След като се убеди, че не застрашава движещите се по пътя с предимство превозни средства, да потегли ускорително в кръстовището за извършване на маневрата завой наляво. Тя не е изпълнила технически правилно и двете действия.

Коментиранияте в заключението гласни доказателства по НОХД № 61/2020 г. (относно евентуалното наличие на неизвестен автомобил, завивал надясно на кръстовището) няма да бъдат коментирани, тъй като не са събрани по надлежния ред в настоящото производство – чл. 170 от ГПК.

Установява се, че пострадалата Д. И. е била с правилно поставен

предпазен колан по време на инцидента. Становището на експертите е, че ефективността на предпазния колан при страничен удар е минимална (и би предотвратил единствено тялото да не изпадне от счупено стъкло или при ротация да изпадне върху другите седалки), тъй като същият служи за погасяване на инерционното движение на тялото напред и нагоре при челен удар, а не настрани, както е в случая, при което деформацията предшества задържащото действие на колана.

Правни изводи:

Предявени са субективно съединени иски по чл. 432, ал. 1 от КЗ.

Съгласно посочената разпоредба, увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" при спазване на изискванията на чл. 380 от КЗ.

В производството по иск с правно основание по чл. 432, ал. 1 от КЗ върху ищеца лежи доказателствената тежест да установи: противоправно поведение от страна на делинквента; вреда; причинна връзка между деяния и вреда; вина (която се презумира при установено авторство); наличие на валидно застрахователно правоотношение между делинквент и застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите; настъпване на застрахователното събитие като юридически факт, пораждащ отговорността на застрахователя.

Съгласно разпоредбата на чл. 300 от ГПК, влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.

Влязлата в сила оправдателна присъда, с която е прието, че подсъдимия не е извършил престъплението, за което е обвинен, се ползва със сила на пресъдено нещо само относно основанието за оправдаване на подсъдимия по конкретното обвинение – Решение № 180 от 05.01.2017 г. на ВКС по т. д. № 3155/2015 г., II т. о.

Осъдителна или оправдателна, обвързващата сила на присъдата винаги предполага тъждество между деянието, предмет на същата и деянието, което е предмет на доказване в исковия процес пред гражданския съд – Решение № 22 от 11.04.2017 г. на ВКС по т. д. № 50310/2016 г., IV г. о.

В конкретиката на случая, с оглед влязлата в сила присъда настоящият съдебен състав е задължен да приеме на основание чл. 300 от ГПК, че водачът М. Б. М., на 01.06.2019 г. в с. И., община Р., на кръстовището между път I-6 и път III-623, при управление на л. а. ***, рег. № ***, нарушил правилата за движение по пътищата – чл. 21, ал. 1 от ЗДвП – при избиране на скоростта на

движение превишил пределно допустимата скорост от 50 км/ч за ППС, кат. „В“, в населено място, като се движел със скорост от 87 км/ч и чл. 20, ал. 2, изпр. 2 от ЗДвП – не намалил скоростта и не спрял при възникнала опасност за движението, и по непредпазливост причинил смъртта на Д. И. – престъпление по чл. 343, ал. 4 вр. ал. 3, б. „б“ вр. ал. 1 вр. чл. 342, ал. 1 от НК вр. чл. 55, ал. 1 от НК, както и че същият, предвид че е **оправдан**, не е нарушил разпоредбата на чл. 6, т. 1 от ЗДвП – да е предприел изпреварване на лек автомобил при наличие на пътен знак, забраняващ изпреварването на МПС с изключение на мотопеди и мотоциклети без кош.

Отговорността на застрахователя за заплащане на обезщетение за вреди произтича от сключения застрахователен договор, а не от непозволено увреждане. Тази гражданска отговорност е функционално обусловена от отговорността на прекия причинител на застрахователното събитие, обстоятелство което обуславя отговорност на застрахователя за всички причинени от него вреди и при същите условия, при които отговаря самият причинител на вредите.

Съдът приема, че по делото безспорно са установени противоправното поведение от страна на делинквента (М.), неговата вина, наличието на застрахователно правоотношение между причинителя и застрахователя по задължителна застраховка „ГО на автомобилистите“, респ. настъпването на застрахователното събитие като юридически факт, пораждащ неговата отговорност.

Вредата представлява промяна на имуществото, правата, телесната цялост и здраве, душевност и психическо състояние на човека. Вредата (имуществена или неимуществена) е елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане. Вредите са не само основание за отговорността при непозволено увреждане, но и определят размера на обезщетението.

В задължителната съдебна практика (т. II от ППВС № 4/1968 г.) са определени критериите за "справедливост", като е прието, че справедливостта не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

Доколкото неимуществените вреди се отнасят до емоционалния живот на ищеца, причиняват физически и морални страдания, накърняват душевното спокойствие и равновесие, преживяването им за всеки индивид е индивидуално. Предвид спецификата на съдържанието на неимуществените вреди, при едно и също или приблизително по характер увреждане, може да има разлика в размера на обезщетението, която ще се дължи на разликата в обстоятелствата, които са от значение за определяне на справедливо

обезщетение. В Раздел III на ППВС № 4/1961 г. ясно е посочено, че не се присъжда обезщетение за неимуществени вреди на близки от кръга от лицата, които имат право на обезщетение, когато са в лоши отношения с пострадалия, защото е явно, че те не понасят никакви неимуществени вреди. От изложеното следва, че съдът не може да си служи с „предположения“ и да прилага като критерий „обичайните отношения“ между родственици, при преценката дължи ли се обезщетение и какъв е неговия размер.

По отношение на З. П.:

В случая обективните данни, събрани по делото са, че към датата на процесния инцидент на 01.06.2019 г. пострадалата Д. И. е била на 45 години, а майка ѝ З. П. н***4 години. Въпреки че в показанията на единствения изслушан по делото свидетел Г. липсва конкретност, респ. изявленията му представляват обобщения и квалификации („семейството е заедно“), установените от него обстоятелства сочат на взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост между майка и дъщеря, изразяващи се в честите контакти и гостувания между тях, независимо от различните населени места, в които са живели. Като обобщение, след смъртта на дъщеря си ищцата З. П. е изпитвала силни негативни емоции. На това основание, съдът приема, че искът за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди се явява основателен, като за определяне размера на обезщетението, от значение е създаденият от съдебната практика ориентир (вж. напр. Решение № 50042 от 10.05.2023 г. по т. д. № 342/2022 г. на 1 ТО – ПТП юни 2018 г., смърт на дъщеря, обезщетение в полза на майката – 110 000 лева; Решение № 90 от 13.07.2022 г. по т. д. № 1291/2021 г. 2 ТО – ПТП 2017 г., смърт на дъщеря, обезщетение в полза на бащата – 130 000 лева). Всичко това мотивира съда да определи обезщетение за претърпените от майката неимуществени вреди в размер на **120 000 лева**.

По отношение на З. Г.:

С Тълкувателно решение № 1/2016 от 21.06.2018 г. по тълк. д. № 1/2016 г. на ОСНГТК на ВКС е разширен кръга на лицата, които са активно легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от смърт на друго лице, като е обявено за изгубило сила Постановление № 2/1984 г. на Пленума на ВС, ограничаващо кръга на правоимащите до лицата, изброени в Постановление № 4/61 г. и Постановление № 5/69 г. на Пленума на ВС. Според т.1 от решението „материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г. на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създавало трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в

конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени; Обезщетение се присъжда при доказани особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му неимуществени вреди”. В съобразителната част на тълкувателното решение е разяснено, че възможността за обезщетяване на други лица, извън изброените в постановления № 4/61 г. и № 5/69 на Пленума на ВС, следва да се допусне като изключение - само за случаите, когато житейски обстоятелства и ситуации са станали причина между починалия и съответното лице да се породи особена близост, оправдаваща получаването на обезщетение за действително претърпени неимуществени вреди (наред с най-близките на починалия *или* вместо тях - ако те не докажат, че са претърпели вреди от неговата смърт); Особено близка привързаност може да съществува между починалия и негови баба/дядо и внуци, братя/сестри; В традиционните за българското общество семейни отношения бабите/дядовците и внуците, съответно братята/сестрите са част от най-близкия семеен кръг и връзките помежду им се характеризират с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост; Когато поради конкретни житейски обстоятелства привързаността е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка, е справедливо да се признае право на обезщетение за неимуществени вреди и на преживелия родственик; В тези случаи за получаване на обезщетение няма да е достатъчна само формалната връзка на родство, а ще е необходимо вследствие смъртта на близкия човек - баба/дядо, внук, брат/сестра, преживелият родственик да е понесъл морални болки и страдания, които в достатъчна степен да обосновават основание да се направи изключение от разрешението, залегнало в постановления № 4/61 г. и № 5/69 г. на Пленума на ВС, че в случай на смърт право на обезщетение имат само най-близките на починалия; Наличието на особено близка житейска връзка, даваща основание за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от смърт, следва да се преценява от съда въз основа на фактите и доказателствата по делото и обезщетение следва да се присъди само тогава, когато от доказателствата може да се направи несъмнен извод, че лицето, което претендира обезщетение, е провело пълно и главно доказване за съществуването на трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и за настъпили в резултат на неговата смърт сериозни (като интензитет и продължителност) морални болки и страдания.

Мотивите към тълкувателното решение разкриват идеята, от която се е ръководило общото събрание на съдиите от трите колегии на ВКС при разширяване на кръга на лицата с право на обезщетение - да се признае по изключение активна материалноправна легитимация на други лица, извън

най-близките (по смисъла на ППВС № 4/61 г. и ППВС № 5/69 г.), в частност - на братята и сестрите, за получаване на обезщетение за неимуществени вреди, когато поради конкретни житейски ситуации и обстоятелства те са създали с починалия особено близка духовна и емоционална връзка, отличаваща се по съдържание от традиционно съществуващите в българските семейства връзки между братя и сестри, и интензитетът и продължителността на търпените от тях болки и страдания по повод загубата на близкия човек надвишават тези, които е нормално да се понасят в случай на смърт на брат/сестра. Изчерпателно и дори примерно изброяване на житейските ситуации и обстоятелства, придаващи на определена връзка характеристиката на изключителна, е немислимо и невъзможно поради многообразието на човешките отношения. Във всички случаи обаче присъждането на обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на брат/сестра предполага категоричен извод на съда, че установените по делото факти от значение за активната материалноправна легитимация на ищеца /претендиращият обезщетение/ изпълват съдържанието на критериите, възприети в тълкувателното решение по тълк. д. № 1/2016 г. на ОСНГТК на ВКС като предпоставка за изключение от правилото, че кръгът на правоимащите се определя съобразно постановления № 4/61 г. и № 5/69 г. на Пленума на ВС, а именно - наличие на особено близка духовна и емоционална връзка с починалия, която се отличава по съдържание от типичните родствени връзки в семейството, и проявление на неимуществени вреди, чийто интензитет и продължителност надхвърлят нормално присъщите за отношенията между братя/сестри морални болки и страдания. Отстъпването от последователно прилагания в годините ограничителен подход, възприет в Постановление № 5/84 г. на Пленума на ВС, няма за цел да разшири кръга на правоимащите по отношение на всички близки на починалия, които търпят неимуществени вреди по повод на смъртта му и според общоприетото разбиране за справедливост би следвало да имат право на обезщетение. Разширяването на кръга на правоимащите е продиктувано от регулацията на обществените отношения в материята на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в Европейския съюз, обвързваща Република България като държава - членка на съюза, и от необходимостта поради отсъствие на изрична уредба в националното законодателство /към момента на приемане на тълкувателното решение по тълк. д. № 1/2016 г. на ОСНГТК на ВКС/ да се даде възможност на съдилищата да присъждат обезщетения за неимуществени вреди на други лица, извън изчерпателно изброените в постановленията на Пленума на ВС от 1961 г. и 1969 г., когато случаят е изключителен - както от гледна точка на съдържанието на създадената житейска връзка между починалия и претендиращия обезщетение, така и от гледна точка на интензитета и продължителността на понесените

неимуществени вреди. В този смисъл е **Решение № 60131 от 13.12.2021 г. по т. д. № 1700/2020 г. II т. о.**

Смисълът на тълкуването на термина „изключителност“ в съдебната практика на Върховен касационен съд, обосноваващ признаването на материалноправна легитимация на преживелия родственик, е преживяванията, вследствие на загубата, да надхвърлят по интензивност и продължителност обичайните за подобни случаи и да се доближават до патологично психическо отклонение в състоянието на индивида – **Решение № 89 от 18.07.2022 г. по т. д. №2098/2021 г., II т. о.**

В хода на процеса не се събраха други доказателства освен показанията на свидетеля Г., от които да се установява изключителност на връзката между двете сестри, като анализът на фактите, които бяха установени – за тежката негативна от психическа гледна точка ситуация, в която е изпаднала З. Г. са обстоятелства след смъртта на Д. И. и последиците главно във връзка с това, а не такива, които да докажат, при условията на пълно и главно доказване, изключителност в отношенията между родствениците приживе. От показанията на свидетеля не може да се изведе нито един от изведените в тълкувателното решение критерии за изключителност на съществуващата житейска връзка между ищцата и починалата ѝ сестра и на интензитета и продължителността на претърпените от ищцата неимуществени вреди. По същество същите разкриват обичайна връзка, характерна за сестри, родени и израснали в традиционно българско семейство с двама родители, които са полагали грижи за децата си и са ги възпитавали във взаимна обич, доверие, разбирателство и уважение. Привързаността между двете сестри не се отличава с нищо изключително от гледна точка на традиционните за българското общество отношения между децата в едно семейство, нито до духовно и емоционално сближаване между двете сестри до степен, надхвърляща нормалната за подобна връзка на родство духовна и емоционална близост. На това основание, съдът приема, че искът на З. Г. се явява неоснователен и следва да се отхвърли.

По направеното от ответника възражение за въвеждането на лимит на застрахователните обезщетения за т. нар. „разширен кръг роднини“ в размер на 5 000 лева, съгласно § 96, ал. 3 от ПЗ на ЗИДКЗ, съдебната практика приема, че тази разпоредба е неприложима (вж. Определение № 701 от 9.12.2019 г. на ВКС по т. д. № 681/2019 г., II т. о., Решение № 194 от 14.06.2019 г. по в. т. д. № 231/2019 г. на П.ския апелативен съд, Решение № 344 от 25.11.2019 г. по в. т. д. № 574/2019 г. П.ския апелативен съд).

По възражението за съпричиняване от страна на пострадалата:

Съгласно чл. 51, ал. 2 от ЗЗД обезщетението за вредите, причинени на

увредения може да се намали, ако сам той е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат. Следователно граматическото и логическо тълкуване на цитираната норма дават основание да се приеме, че релевантен за съпричиняване на вредата от страна на увредения е само онзи конкретно установен принос на последния, без който не би се стигнало, наред с проявеното от виновния за непозволеното увреждане неправомерно поведение вредоносен резултат.

Обективният характер на съпричиняването е признат изрично от Върховния съд в т. 7 ППВС № 17/1963 г., което има характер на задължителна съдебна практика по смисъла на чл. 280, ал. 1, т. 1 от ГПК. С цитираното постановление Пленумът на Върховния съд е приел със задължителна за съдилищата в Република България сила, че обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване, като се преценява единствено наличието на причинна връзка между поведението му и настъпилия вредоносен резултат, а не и вината.

Отделно от горното, в трайната съдебна практика се приема, че само по себе си нарушението на установените в ЗДвП и ППЗДвП правила за движение по пътищата не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на дължимото се за същия обезщетение. Необходимо е нарушението да е в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т. е. последният да е негово следствие, тъй като приложението на правилото на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД е обусловено от наличието на причинна връзка между вредоносния резултат и поведението на пострадалия, с което той обективно е създал предпоставки и/или възможност за настъпване на увреждането. Застъпено е становището, че приносът трябва да е конкретен – да се изразява в извършването на определени действия или въздържане от такива от страна на пострадалото лице, както и да е доказан, а не хипотетично предполагаем (Решение № 16/4.02.2014 г. на ВКС по т. д. № 1858/2013 г., I т. о.).

В настоящия случай направеното възражение за съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД от пострадалия водач – Д. И. се основава на отнемане на предимството на л. а. *** и неспиране на знак „Стоп“, евентуално с много бавна скорост е навлязла в кръстовището и това е основна предпоставка за настъпване на ПТП-то; нарушение на чл. 50, ал. 1 от ЗДвП, съгласно който е следвало да пропусне движещото се по път с предимство МПС; липса на поставен предпазен колан, което щеше да възпрепятства причиняването на уврежданията.

По отношение на липсата на поставен колан възражението е неоснователно по две съображения. Първо, доказва се от събраните писмени и

гласни доказателства, че пострадалата е имала правилно поставен обезопасителен колан. Второ, дори да не беше поставен, това не би могло да бъде определящо за основателността на възражението за съпричиняване, тъй като в случая се установи, че травмите щяха да настъпят и при поставен предпазен колан, тъй като същият предпазва от увреждания при челен удар, а не при страничен.

На следващо място, следва изрично да се посочи, че на основание чл. 202 от ГПК съдът кредитира заключението на вещото лице - автоексперт инж. Ф., с изключение на частта, в която се сочи, че в един момент ***, изпреварвайки л. а. А. АЗ, управляван от свидетеля Н. С. навлиза в средната пътна лента, предназначена за завиващи наляво. Това се налага с оглед задължителната сила на оправдателната присъда спрямо гражданския съд, която приема, че М. не е нарушил разпоредбата на чл. 6, т. 1 от ЗДвП - да е предприел изпреварване на друг лек автомобил при наличие на пътен знак, забраняващ изпреварването на МПС, какъвто се установи, че е имало поставен на главния път.

Съдът приема, че към момента на предприетото ускорение на л. а. ***, започващо от нивото на дясната ограничителна линия на пътното платно, л. а. *** е бил на разстояние от около 50 м, като при достигане на разстоянието от **42-я метър** от мястото на удара, автомобилът *** е бил вече разположен върху средната лента, предназначена за завиващи наляво в кръстовището, тъй като вече е възприел опасността пред себе си – навлизания в кръстовището автомобил Х.. След забелязване на опасността, водачът М. навлиза в т. нар. опасна зона за спиране, която за л. а. *** при установената скорост от 87 км/ч се определи на около **69 метра**, което води до невъзможност от предотвратяване на удара между двете ППС. Независимо, че водачът М. се е опитал да мине отляво, маневреното движение на л. а. Х. е довело до пресичане на коридорите на движение на двете превозни средства и последвалият удар в средата на кръстовището.

Съдът приема, че водачът на л. а. *** Д. И. е допринесла в определена степен за настъпване на произшествието, като обективният ѝ принос се изразява в това, че в нарушение на чл. 50, ал. 1 от ЗДвП, предвид че се намира на кръстовище, на което единият от пътищата е сигнализиран като път с предимство (знак Б1 „Пропусни движещите се с предимство“), респ. знак Б2 „Спри! Пропусни движещите се с предимство“, тя не се е съобразила с местоположението и скоростта на движение на л. а. ***, за което е имала техническата възможност, като както сочи и вещото лице в заключението по експертизата, първо е следвало да спре автомобила на стоп-линията след наличния знак Б2, а след това да спре и на дясната граница на платното за движение, за да се убеди, че не застрашава движещите се по пътя с

предимство превозни средства и едва след това при наличие на възможност да потегли ускорително в кръстовището за извършване на маневрата завой наляво. В случая пострадалата изобщо не е установявала автомобила в покой, а дали е имала убеждението, че ще може да премине и завърши маневрата преди да приближат движещите се по пътя с предимство ППС е ирелевантно, тъй като очевидно тази преценка е била неправилна.

По този начин Д. И. е нарушила и общата разпоредба на чл. 25, ал. 1 от ЗДвП, регулираща маневрите, според която, водач на пътно превозно средство, който ще предприеме каквато и да е маневра, като например да заобиколи пътно превозно средство, да излезе от реда на паркираните превозни средства или да влезе между тях, да се отклони надясно или наляво по платното за движение, в частност за да премине в друга пътна лента, **да завие надясно или наляво за навлизане по друг път** или в крайпътен имот, **преди да започне маневрата, трябва да се убеди**, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се **съобразява** с тяхното положение, посока и скорост на движение.

Изложените по-горе нарушения от страна на пострадалата са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат.

Причинната връзка е зависимост, при която деянието е предпоставка за настъпването на вредата, а тя е следствие на конкретното действие (или бездействие) на лицето, в случая пострадалата. Възможно е поведението на пострадалата да не е единствената причина за резултата, т. е. вредата да е предпоставена от съвкупно въздействие на множество явления/събития, както е и в случая, но това не изключва извода за съпричиняване, а само определя неговия обем. Деянието е необходимо условие за настъпване на вредата тогава, ако при мислено изключване на поведението на пострадалата, тя не би настъпила, т. е., ако при това изключване неправомерният резултат не настъпи, следва да се констатира, че е налице причинна връзка между поведението на пострадалата и настъпилия вредоносен резултат. В конкретния случай, ако мислено изключим предприетата маневра на пострадалата, т. е. приемем, че автомобилът Х. беше спрял на знака „Стоп“ и не беше предприел завой наляво, то нямаше да се стигне до пътния инцидент.

Не е спорно обстоятелството, че л. а. *** се е движел с по-висока скорост от разрешената в район на населено място – с 87 км/ч, както и въпреки несъобразените действия на пострадалата, пътният инцидент не би се случил, ако *** се бе движел с разрешена скорост до 50 км/ч, като при съпоставяне на поведението и действията на двамата водачи и отчитане тежестта на допуснатите от всеки нарушения, довели до настъпване на вредоносния резултат, настоящият съдебен състав счита, че конкретният

принос за причиняване на процесното ПТП за водача М. е 70 %, а за И. – 30 %. Именно с 30 % следва да се редуцира и определеното обезщетение от 120 000 лева, което води до основателност на иска на първоначалната ищца З. П. за сумата от **84 000 лева**.

По законната лихва:

В действащия Кодекс за застраховането изрично е регламентирано, че застрахователното покритие включва и лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ (арг. чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ), т. е. застрахователят отговаря за лихвата за забава, когато застрахованият отговаря за тях пред увреденото лице, което в хипотезата на деликта произтича от правилото на чл. 84, ал. 3 от ЗЗД. Въпреки това в чл. 429, ал. 3 от КЗ е регламентирано, че лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. Или, отговорността на прекия причинител за лихви, считано от датата на неправомерното увреждане съществува, но същата (по силата на самия кодекс) се поема от застрахователя от един по-късен момент, в който му е станало известно настъпването на застрахователното събитие. Не е налице законова възможност в тежест на застрахователя да се възложат и лихвите за времето от увреждането до уведомяването му за това. Този извод не може да бъде оборен от правилото на чл. 497 от КЗ във вр. с чл. 496 от КЗ. Тези норми установяват отговорността на самия застраховател за плащане на законни лихви върху дължимо обезщетение, която отговорност е резултат от неговата собствена забава.

По делото безспорно се прие, че ищите са отправили претенция пред застрахователя на 01.04.2022 г. за заплащане на обезщетение по повод процесното ПТП, респ. не се установи друга по-ранна дата, на която самият застрахован е уведомил застрахователя – ответник. Ето защо, единственият доказан момент, в който на застрахователя му е станало известно настъпването на застрахователното събитие е 01.04.2022 г., която дата следва да се приеме и за датата, от която тече и законната лихва за забава върху присъденото в полза на З. П. обезщетение за неимуществени вреди. Тъй като ищцата е претендирала законна лихва от по-късен момент, а именно от 27.05.2022 г. с оглед диспозитивното начало, съдът следва да присъди лихвата от по-късната дата.

По отношение на довода на ответника за недължимост на законната

лихва за периода от 13.03.2020 г. до 08.04.2020 г. на основание чл. 6 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, то следва да се отбележи, че посоченият период е значително време преди датата, от която съдът е приел дължимост на същата – 27.05.2022 г., т. е. възражението е неотносимо за спора.

По разноските:

Ищцата П. е поискала присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАДв, което според уважения размер на иска на З. П. се явява основателно за сумата от 2 536.80 лева.

Ответникът претендира разноски, като е представил и списък по чл. 80 от ГПК, както следва: 400 лева за депозити и 25 лева за свидетел. Разноските за свидетел не са направени, поради което не са и дължими на страната. Относно разноските за депозит, в тежест на ишците следва да се възложат такива общо в размер на 247.27 лева. На ответника следва да се присъди и юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ в размер на 300 лева.

Когато делото е решено в полза на лице, освободено от държавна такса или от разноски по производството, осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски. Съответните суми се присъждат в полза на съда – чл. 78, ал. 6 от ГПК. Съдебната практика приема, че и в случаите по чл. 78, ал. 6 от ГПК осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски, но съразмерно с уважената част от исковете (така Решение № 311/08.01.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1144/2018 г., IV г. о.). В случая държавната такса за уважения иск е в размер на 3 360 лева, която ответникът следва да заплати в полза на съда, както и сумата от 171.81 лева депозити за производството.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗАД Армеец“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н С., ул. „С.К.“ № 2, да заплати на З. Д. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „О.“ № 31, и Р. Г. И., ЕГН *****, от гр. С., ж. к. „Л.“, *** /наследници на починалата в хода на производството първоначална ищца З. Т. П./ общо сума в размер на **84 000** (осемдесет и четири хиляди) **лева** за претърпените от първоначалната ищца неимуществени вреди – болки и страдания от смъртта на дъщеря й Д. Д. И., настъпила в резултат на ПТП от 01.06.2019 г. по вина на водача на л. а. ***, рег. № *** М. Б. М., ведно със законната лихва, считано от 27.05.2022 г. до

окончателното плащане, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, по банковата сметка на Р. И. IBAN ***** при „ПИБ“ АД, респ. на З. Г. IBAN ***** при „Общинска банка“ АД, като

ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над присъдените 84 000 лева до претендираните 150 000 (сто и петдесет хиляди) лева, като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ иска на З. Д. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „О.“ № 31, срещу „ЗАД Армеец“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н С., ул. „С.К.“ № 2, за заплащане на обезщетение от **70 000** (седемдесет хиляди) **лева** за претърпените неимуществени вреди от смъртта на сестра й Д. Д. И., настъпила в резултат на ПТП от 01.06.2019 г. по вина на водача на л. а. ***, рег. № *** М. Б. М., като неоснователен.

ОСЪЖДА „ЗАД Армеец“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н С., ул. „С.К.“ № 2, да заплати на адв. Т. Я. от САК, личен № *****, сумата от **2 536.80 лева** (две хиляди петстотин трийсет и шест лева и 80 стотинки), представляващи адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената част от иска, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАдв.

ОСЪЖДА З. Д. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „О.“ № 31, и Р. Г. И., ЕГН *****, от гр. С., ж. к. „Л.“, ***, да заплатят на „ЗАД Армеец“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н С., ул. „С.К.“ № 2, сумата от **247.27 лева** (двеста четиресет и седем лева и 27 стотинки) – депозити за вещи лица, както и **300 лева** - юрисконсултско възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 от ГПК вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ, съразмерно на отхвърлената част от иска.

ОСЪЖДА „ЗАД Армеец“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н С., ул. „С.К.“ № 2, да заплати по сметка на Окръжен съд – Пазарджик сумата от **3 360 лева** (три хиляди триста и шейсет) **лева**, представляващи държавна такса за производството, **171.81 лева** (сто седемдесет и един лева и 81 стотинки) - депозити за производството, съразмерно на уважената част от иска, както и **5** (пет) **лева** – за служебно издаване на изпълнителен лист при неплащане на сумата в срока за доброволно изпълнение, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

Решението може да бъде обжалвано пред П.ския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пазарджик: _____